

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
Sharof Rashidov nomidagi
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
Geografiya va ekologiya fakulteti

Ro'yxatga olindi:

№ BD 60530200- II1206

2024 yil "29" 23

"TASDIQLAYMAN"

SamDU rektori:

R.I.Xalmuradov

2024 yil " " "

IQTISODIY VA IJTIMOIIY GEOGRAFIYA
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	500 000 – Tabiiy fanlar, matematika va statistika
Ta'lim sohasi:	530 000- Fizika va tabiiy fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60530200 – Geografiya

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
II1206	2024-2025	2	6
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek	6	
Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy (soat)
1. Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya	76	104	180

Fanning maqsadi (FM)	
I. FANNING MAZMUNI Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi bo'yicha kompleks bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdir. Fanning vazifasi – talabalarga iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi bo'yicha tushuncha, kategoriya, fan tarkibi, aholisi, xo'jalikni tarmoqlar tarkibi, hududiy tashkil etilishi va rivojlanish qonuniyatlarini o'rgatishdan iborat. Shuningdek, mazkur fan geografiya ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavriat buyurtmachi hisoblanuvchi umumta'lim massasalariga iqtisodiy va ijtimoiy geografiya fanlaridan darslarni o'tishda shu soha bo'yicha to'la qonli bilim ko'nikmasiga ega bo'lgan kadrlarni tayyorlashga o'z mazmuni bilan xizmat qiladi. Fanning vazifasi – talabalarda fanning nazariy va amaliy masalalarini shuningdek, iqtisodiy va ijtimoiy geografiya o'rganish predmeti, boshqa fanlar bilan aloqadorligi, iqtisodiy va ijtimoiy geografik tushunchalar, fanning fundamental tushunchalari, hududiy ishlab chiqarish majmualarini, aholi manzilgohlari, shaharlar tushunchasi, iqtisodiyotning hududiy tarkibi va iqtisodiy rayonlashtirish; iqtisodiy-ijtimoiy geografik tadqiqot usullari hamda Iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning tarmoqlar tarkibi o'rgatishdan iborat.	
FM1	

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Kirish. Iqtisodiy geografiya fanining hozirgi - zamon mazmuni va vazifalari Fanning ob'ekti, predmeti, uni o'qitishning maqsad va vazifalari. Turli mamlakat va rayonlarda aholi, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish tarmoqlarini hududiy tashkil etish haqida. Mutaxassislik fani-iqtisodiy-

M2	ijtimoiy geografiyaning ta'rif.Hududiy iqtisodiy-ijtimoiy majmualar haqida tushuncha. Jamiyat hayoti va taraqqiyotida fanning tutgan o'rni va roli, iqtisodiy–geograf mutaxassislarining vazifalari. Fanning asosiy tamoyillari: hududiylik, komplekslik, tarixiylik, demotsentrizm va ekologik tamoyillar. Mutaxassislikka kirish fanining boshqa fanlar bilan aloqasi. Iqtisodiy geografiyaning tarixiy shakllanishi «Iqtisodiy geografiya» atamasi va uning fan sifatida shakllanishi, statistikaning iqtisodiy geografiya fanining vujudga kelishiga ta'siri. Ishlab chiqarish kuchlarini joylashtirish g'oyalari, harbiy geografiya, iqtisodiy geografiya fanining frontal rivojlanishi, fanning tarkibiy tuzilishi. Uning iqtisodiy va sotsial, ijtimoiy geografiya shaklini olishi.
M3	Fanning tadqiqot usullari Tadqiqot usuli haqida umumiy tushuncha. Kartografik, geografik taqqoslash, statistik va tarixiy metodlarning iqtisodiy geograflar uchun ahamiyati. Kuzatuv, modellashirish, anketa-so'rov, ekspolyasiya, tizim-tarkib usullari, ularning iqtisodiy va ijtimoiy muammolarni o'rganishdagi roli
M4	Iqtisodiy geografiyaning asosiy tushunchalari Rayon - iqtisodiy geografiya va umuman geografiya fanining bosh tushunchasi, uning pog'onasimonligi, real geografik va ma'muriy boshqaruv rayonlari. Hududiy mehnat taqsimoti-iqtisodiy geografiyaning asosiy, fundamental tushunchasi; iqtisodiy rayonlar, hududiy ijtimoiy-iqtisodiy majmualar. Geografik o'rin tushunchasi.Uning turlari.
M5	Ishlab chiqarishni tashkil etishning ijtimoiy shakllari Ishlab chiqarishni tarmoqlar (ijtimoiy) va hududiy tashkil etilishi. Konsentratsiya (mujassamlashuv) va uning turi sohalarida ko'rinishi. Ixtisoslashuv va uning asosiy shakllari. Kooperatsiya (hamkorlik) va kombinatlashirish. Mujassamlashuv, ixtisoslashuv, kooperatsiya va kombinatlashuvning bozor iqtisodiyoti sharoitida amalga oshirish xususiyatlari
M6	Ishlab chiqarish tarmoqlari haqida tushuncha Xo'jalik tarmoqlari: sanoat, qishloq xo'jaligi, transport, aholiga xizmat ko'rsatish sohalar, maorif va madaniyat, fan, san'at, boshqaruv va x.k. Ullarning hududiy tashkil etilishi. Sanoat tarmoqlari va ularni ajratish tamoyillari. Qishloq xo'jaligi va uning ichki tarmoqlari, hududiy tashkil etish masalalari.Transport, uning turlari va xo'jalik tizimidagi o'rni.

M7	Ishlab chiqarishni joylashtirishning asosiy omillari Xom-ashyo, yoqilg'i va elektroenergetika, mehnat resurslari, iste'mol omillari. Transport, iqtisodiy geografik o'rin, infrazuzilma, er-suv, ekologiya va boshqa omillarning ishlab chiqarishni hududiy tashkil etishga ta'siri. Bozor iqtisodiyoti va ishlab chiqarish tarmoqlarini joylashtirish. Tabiiy resurslardan samarali foydalanish va iqtisodiy geografya.
M8	Hududiy mehnat taqsimoti Hududiy (geografik) mehnat taqsimoti bilan munosabati. Hududiy mehnat taqsimoti va ixtisoslashuv mehnat taqsimotining hududiy darajalari. A. Smit va D. Rikordlarning xalqaro mehnat taqsimoti bo'yicha nazariy fikrlari. Merkantilizm va fritredizm. Sobiq Ittifoq parchalanishi va hududiy mehnat taqsimotida yuzaga kelgan muammolar. O'zbekistonda hududiy mehnat taqsimotini rivojlantirish masalalari. Xalqaro, davlatlararo, mamlakat doirasidagi va quyi darajadagi hududiy mehnat taqsimotlari
M9	Iqtisodiy rayonlashtirish Iqtisodiy rayonlashtirish iqtisodiy geografiyaning asosi ekanligi. Iqtisodiy rayonlashtirishning tamoyil va omillari. Hududiy mehnat taqsimoti va iqtisodiy rayonlashtirish. Rayon hosil qiluvchi va rayonga xizmat qiluvchi tarmoqlar. A.Lyoshning «iqtisodiy landshtatlarini». Sobiq Ittifoq davrida iqtisodiy rayonlashtirish. O'rta Osiyo iqtisodiy rayoni va mustaqillik davrida yuzaga kelgan muammolar. N.N.Kolovskiy, N.N.Baranskiy, Z.M. Akramovning iqtisodiy rayonlashtirish bo'yicha nazariy qarashlari. Ijtimoiy rayonlashtirishning hozirgi davrdagi mohiyati va maqsadi. O'zbekistonni iqtisodiy rayonlashtirish muammolari. Asosiy va ma'muriy-iqtisodiy rayonlar. Iqtisodiy rayonlashtirish va mintaqaviy siyosat
M10	Hududiy majmualarni shakllanishi va rivojlanishining asosiy muammolari Hududiy majmualar iqtisodiy va ijtimoiy geografiya fanining muxim tushunchasi ekanligi. N.N.Kolovskiyning hududiy ishlab chiqarish majmualari haqidagi ta'limoti. Hududiy ishlab chiqarish majmualari va iqtisodiy rayonlashtirish; XICHM lar va iqtisodiy geografik samaradorlik. Infrastruktura tushunchasi va uning XICHMlardagi ahamiyati. Iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy sohalarida hududiy majmualar. Sosium haqida tushuncha. Axoliga xizmat ko'rsatish sohalarini tashkil etishda hududiy majmualar. Jaxon siyosiy xartasi va hududiy-siyosiy, xarbiy tuzilmalar. Hududiy majmualar va hududiy tizimlar. Hududiy tarkib va uning hududiy majmua handa hududiy tizimlar bilan aloqasi. I.M.Maergoyning hududiy tarkibi to'g'risidagi nazariy fikrlari. Hududiy tarkib, tizimi va hududiy boshqaruv muammolari.

M11	Iqtisodiy geografik o'rin Mamlakat va Shaharlarning iqtisodiy geografik o'rini. N.N.Baranskiy, G.M.Lappo, I.M.Maergoyz iqtisodiy geografik o'rin haqida. Tabiiy geografik o'rinning iqtisodiy va siyosiy geografik mazmuni. Iqtisodiy geografik o'rinning iqtisodiy va siyosiy qismlari va darajalari. O'zbekiston Respublikasining iqtisodiy geografik va siyosiy geografik o'rini yaxshilash muammolari. Chekkada va markazda, dengiz handa okean bo'yida yoki quruqlik o'rtasida, joylashishning iqtisodiy va siyosiy mazmuni.
M12	Aholi geografiyasi va geodemografiya Aholi geografiyasi iqtisodiy geografiyaning muhim va alohida tarmog'i. Aholi geografiyasining muhim tushunchalari. Aholi soni, uning tadqiqot o'zgarishi, tarkibi va joylashuvidagi farqlar, ularni vujudga keltiradigan qonuniyatlar, aholi punktlarining hududiy tizimlari va ularning rivojlanish qonuni. Dunyo aholisining tabiiy harakti va migratsiyasi. Dunyo aholisining diniy va milliy tarkibi. Aholi ro'yhatlari. Zichlik va uni aniqlash usullari. Umumiy va "sof" zichlik. Zichlik va hudud imkoniyatlaridan foydalanish. Joyning demografik sig'imi
M13	Shaharlar rivojlanishi va urbanizatsiya Shaharlar geografiyasi iqtisodiy va sotsial geografiyaning eng faol va etakchi tarmog'i. Shaharlar geografiyasini o'rganishdagi bosqichlar. Shaharlarning funksiyalari. Aholi sonining shahar va qishloq joylarida o'sish xususiyatlari. Urbanizatsiya jarayoni va uning "sharqona" ko'rinishi. Shaharlar va shahar aglomeratsiyalari. Qishloq aholi punktlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Qishloq joylarda ijtimoiy infrastruktura tizimi.
M14	Ijtimoiy geografiya Ijtimoiy geografiyaning tadqiqot obekti, tuzilishi, shakllanish tarixi, fanlar tizimida tutgan o'rini. Ijtimoiy geografiyaning mustaqil fan tarmog'i sifatida shakllanish jarayonlari. Ijtimoiy geografiyaning muhim vazifalari va muammolari. Sotsial geografiyaga oid tadqiqotlar. Ijtimoiy geografiyaning tarmoqlari. Siyosiy geografiya, uning ob'ekti va predmeti. Siyosiy geografiyaning ijtimoiy va iqtisodiy geografiya fanlari tizimidagi o'rini va boshqa fanlar bilan aloqasi. Ta'lim geografiyasi, O'zbekistonda ta'lim tizimi. Ayrim xorijiy mamlakatlarning ta'lim tizimi.
M15	Tarmoqlar geografiyasi (Sanoat geografiyasi) Sanoat geografiyasi iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning asosiy tarmog'i sifatida. Fanning tadqiqot obekti, predmeti, vazifalari. Sanoat tarmoqlari haqida tushuncha, ularning klassifikatsiyasi. Ishlab chiqarishni joylashtirishga ta'sir etuvchi omillar. Sanoatni hududiy tashkil etish

	shakllari. Jahon sanoatining rivojlanishi.
M16	Tarmoqlar geografiyasi (Qishloq xo'jaligi geografiyasi) Qishloq xo'jaligi geografiyasi iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning asosiy tarmog'i sifatida. Fanning tadqiqot obekti, predmeti, vazifalari. Qishloq xo'jaligi tarmoqlari haqida tushuncha, ularning klassifikatsiyasi. Qishloq xo'jaligi geografiyasi. Jahon qishloq xo'jaligining rivojlanishi.
M17	Tarmoqlar geografiyasi (Transport geografiyasi) Transport turlari haqida tushuncha. O'zbekistonda rivojlangan transport turlari. TRASEKA proekti. O'zbekiston milliy iqtisodiyotida avtomobil transportining tutgan o'rni. O'zbekistonning tashqi iqtisodiy aloqalari. Mustaqillik davrida respublika eksporti va importidagi o'zgarishlar
M18	Tarmoqlar geografiyasi (Turizm geografiyasi) Turizm tushunchasi, turlari, tarixi, dunyo turistik regionlari, Jahon turizm statistikasi va dinamikasi, O'zbekiston turizmi
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: seminar (S) Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.	
A1	Jahon aholisining tarixiy davrlarda o'sish dinamikasini tahlil qilish.
A2	Jahon aholisining tarixiy davrlarda o'sish
A3	Jahon aholisining o'sishini hududiy xususiyatlari
A4	Jahon aholisining joylashuvi
A5	O'zbekiston aholi zichligini yozuvsiz xaritada tushirish.
A6	O'zbekiston qishloq va shahar aholisi sonining o'sishini aniqlash.
A7	Statistik ma'lumotlar asosida jahon aholisi migratsiyasini tahlil qilish.
A8	Jahon davlatlarining qazilma boyliklar bilan ta'minlanishi jadvalini tuzish.
A9	Urbanizatsiya darajasi va uning o'zgarishini jadval mintaga va ayrim mamlakatlar bo'yicha taqqoslash.
A10	O'zbekiston foydali qazilmalari haritasini tuzish
A11	SHaharlar zichligini aniqlash
A12	Jadval asosida davlatlarning yalpi ichki mahsulotini aniqlash va tahlil qilish
A13	Ayrim davlatlarning jahon sanoat mahsuloti ishlab chiqarishga ixtisoslashuvini aniqlash
A14	Dengizbo'yi va quruqlik davlatlarining tabiiy, ijtimoiy va siyosiy geografik o'rni baho berish
A15	Sanoat korxonalari joylashuviga ta'sir etuvchi omillar jadvalini tahlil qilish

A16	Davlatlarning transport tarmoqlari turlaridan foydalanishini tahlil qilish
A17	Qishloq xo'jaligi haritasini chizish va tahlil qilish
A18	O'zbekistonda sanoat mahsuloti ishlab chiqarishning o'sishi diagrammasini ishlash
A19	Qishloq xo'jaligi kartasidan foydalanib, jahonda qishloq xo'jaligi tarmoqlari bo'yicha hududlarning ixtisoslashuvini aniqlash
A20	Davlatlarni boshqaruv shakliga ko'ra tasniflash

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
“Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya” fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarining kalendar tematik rejas

Mustaqil ta'lim mavzulari (MT)	
MT1	Iqtisodiy geografiya fanining vujudga kelishi.
MT2	Fanning asosiy tamoyillari.
MT3	Iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning tadqiqot usullari
MT4	Ishlab chiqarishni ijtimoiy tashkil etishning shakllari
MT5	Iqtisodiy geografiyaning bosh tushunchalari: geografik o'rni, iqtisodiy rayon, hududiy majmualar va boshqalar
MT6	Ishlab chiqarishni tashkil etishning asosiy omillari
MT7	Tabiat va jamiyatning o'zaro munosabatlarida iqtisodiy geografiya fanining roli
MT8	Tabiiy sharoit va tabiiy resurslarning xo'jalik tarmoqlarini rivojlantirishga ta'siri
MT9	O'zbekistonda ishlab chiqarish kuchlarini joylashirish va rivojlantirishda iqtisodiy geografik bilimlarning roli
MT10	Tabiatdan foydalanish va atrof muhit muhofazasi
MT11	Jahon davlatlarining iqtisodiy va siyosiy geografik o'rni
MT12	Jahon sanoati va qishloq xo'jaligi
MT13	Geografik mehnat taqsimoti va jahon xo'jaligi
MT14	Global muammolar
MT15	Jahondagi demografik vaziyat va uning mintaqaviy xususiyatlari.
MT16	Jahon mamlakatlari va ularning shakllanishi

“Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya” fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. Jumladan, Iqtisodiy geografiya fanining vujudga kelishi tarixi, asosiy tamoyillari, tadqiqot usullari, Iqtisodiy geografiyaning bosh tushunchalari: geografik o'rni, iqtisodiy rayon, hududiy

maʼmurlar, Geografik mehnat taqsimoti va jahon xoʻjaligi va boshqalar keng maʼlumotlar berib ular haqida ham oʻquvchilar bilim koʻnikmasiga ega boʻladi. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib boshladi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri toʻgʻrisida talabalar qay tarzda oʻzlashtirish, bilim koʻnikmasiga ega boʻlish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	V. Fan oʻqitishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni oʻzlashtirish natijasida talaba: Talabalar «Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya» fanini oʻrganish jarayonida quyidagilarni bajara olishi lozim: –“Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya” oʻquv fanini oʻzlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba: - fanning asosiy manbalari, gʻoya, tushuncha, nazariya va qonuniyatlari haqida bilimlarni <i>bilishi kerak</i>; - vogea va hodisalarni joylashish xususiyatlarini asoslab berish va hayot bilan bogʻlay olish, olgan bilimlarini amaliyotda qoʻllay olish, mustaqil va zamonaviy fikrlash va oʻz fikrini aniq namoyon eta olish <i>koʻnikmalariga ega boʻlishi kerak</i>; - fanga oid statistik maʼlumotlarni toʻplash, umumlashtirish va tahlil qilish xamda tegishli xulosalar chiqarish <i>malakalariga ega boʻlishi kerak</i>.
4.	VI. Taʼlim texnologiyalari va metodlari: • maʼruzalar; • interfaol keys-stadilar; • <i>muhoza</i>; • <i>oʻz-oʻzini nazorat</i>; • “Aqliy hujum”; • “Muammo”; • Krossvord • Annotgrammalar • Koʻchma dars mashgʻulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni toʻliq oʻzlashtirish, tahlil natijalarini toʻgʻri aks ettira olish, oʻrganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil taʼlimda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

6.ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. А.А.Солиев Р.Махамдалиев. Иктисодий ва социал географиянинг асосий муаммолари.-Т.,2002

2. Soliyev A.S. va boshqalar Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya. Darslik T-2019
- 3.A.Солиев. Иктисодий география: Назария методика ва амаиёт. Toshkent-2013
4. T.Jumayev va boshqalar Iqtisodiy geografiya. Oʻquv qoʻllanma T-2005
- 5.N.K.Komilova, Sh.Z.Jumaxanov. Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya metodologiyasi. Darslik. – T.: — Universiteti, 2021. -360 b.

QOʻSHIMCHA ADABIYOTLAR:

- 1.Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining “2022 — 2026 yillarga moʻljallangan
- 2.Yangi Oʻzbekistonning taraqqiyot strategiyasi toʻgʻrisida” gi PF-60-sonli Farmoni. // Xalq soʻzi. 29 yanvar 2022 yil.
- 3.Mirziyoyev Sh.M. Yangi Oʻzbekiston strategiyasi. -Toshkent: “Oʻzbekiston” nashriyoti, 2021, - 464 b.
- 4.Uzmanov M.R.Turizm geografiyasi.-SamDU, 2019
- 5.Ravshanov A.X.,Muxamedov O.L. Kuvandikov O.X. Jahon iqtisodiy geografiyasi.-SamDU,2023
- 6.Ibragimov L.Z. Siyosiy geografiya. Darslik.-SamDU, 2024
- 7.Jumaxanov Sh.Z., Toshpoʻlatov A.M. Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya: Masalalar toʻplami// Uslubiy qoʻllanma. – Namangan, 2019. -156 b.

AXBOROT MANBALARI:

www.stat.uz
www.samstat.uz
www.lex.uz
library.samdu.uz
unwto.org

7.	Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil “24” avgustidagidagi 1 -son bayonnomasi bilan maʼqullangan.
8.	Fan/modul uchun masʼullar: Uzmanov M.R. – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, “Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya” kafedrasi mudiri, g.f.n., dotsent.
9.	Taqrizchilar: L.Z.Ibragimov – SamDU, “Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya” kafedasi professori, g.f.d. (DSc) (tel: (97)928-68-42 Samuyev A.K. –Samarqand viloyati Pedagogik mahorat markazi, Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedra katta oʻquvchisi g.f.f.d (PhD) A.Samuyev (tel: (93)3407229).

Universitetning 2024-yil 16-avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi
guruh:

Rais – Xaydarov S.A.

Kafedra mudiri:

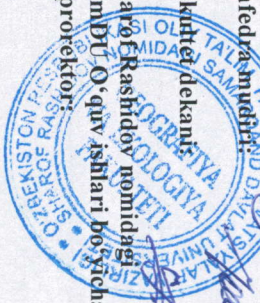
M.R. Usmanov

Fakultet dekani:

S.B. Abbasov

Sharof Rashidov nomidagi

SamDU O'quv ishlari bo'yicha
1-prorektor:

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Geografiya
va ekologiya fakulteti "Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya" kafedrasi dotsenti, g.f.n.
M.Usmanovning 60530200 – Geografiya ta'lim yo'nalishi I-kurs talabalari
uchun tuzilgan "Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" fan dasturiga

TAQRIZ

Mazkur dasturni tuzishda 60530200 – Geografiya ta'lim yo'nalishi uchun
ishlab chiqilgan malaka talabi asos qilib olingan. "Iqtisodiy va ijtimoiy
geografiya" o'quv kursi o'quv jarayonida iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir
bilimlarni umumlashtirish, mazkur faning dolzarb muammolarini aniqlash va
ularni hal etish yo'llari bo'yicha bilimlarni shakllantirishga hamda mustaqil
ta'limni tashkili etishga qaratilgan. Shuningdek, o'quv fanining maqsadi va
vazifalari, fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan
talablar keltirilgan. "Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" fani bo'yicha har bir
mavzuga annotatsiya, fanning mazmuni va vazifasi, amaliy mashg'ulotlar bo'yicha
ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular, Fan
o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar), Ta'lim texnologiyalari
va metodlari hamda Kreditni olish uchun talablar, asosiy va qo'shimcha
adabiyotlar ro'yxati berilgan.

Dasturni tuzishda geografiya ta'lim yo'nalishi uchun ishlab chiqilgan malaka
talabari asosida fan dasturi ishlab chiqish va tadqiq etish tartibiga ro'ya qilingan.

"Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" o'quv dasturi OTM uchun I-kursi
me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanib, mazkur fan bo'yicha ishchi dasturni ishlab
chiqish va rasmiylashtirishda namunaviy fan dasturi sifatida qo'llaniladi hamda
tegishli fan bo'yicha ta'lim-tarbiya jarayonini tashkili etish va o'tkazilishiga
qo'yiladigan talablarni belgilaydi.

"Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya" kafedrasi dotsenti, g.f.n. M.Usmanov
tomonidan tuzilgan ushbu dastur belgilangan tartibga mos keladi va undan o'quv-
jarayoniga foydalanish mumkin.

Samarqand viloyati Pedagogik mahorat markazi,
Aniq va tabiiy fanlar metodikasi kafedrasi
katta o'qituvchisi g.f.n.d (PhD) A.Samyayev

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Geografiya va ekologiya fakulteti Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya kafedrası dotsenti, g.f.n. M.Usmanovning 60530200 – Geografiya ta'lim yo'nalishi 1-kurs talabalari uchun tuzilgan "Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturni 60530200 – Geografiya ta'lim yo'nalishi uchun ishlab chiqilgan bo'lib, muallif shu yo'nalish bo'yicha malaka talabi asos qilib olingan. "Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" o'quv kursi o'quv jarayonida iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir bilimlarni umumlashtirish, mazkur fanning dolzarb muammolarini aniqlash va ularni hal etish yo'llari bo'yicha bilimlarni shakllantirishga hamda mustaqil ta'limni tashkil etishga qaratilgan. Shuningdek, o'quv fanining maqsadi va vazifalari, fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar keltirilgan. "Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" fani bo'yicha har bir mavzuga annotatsiya, fanning mazmuni va vazifasi, amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular, Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar), Ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda Kreditni olish uchun talablar, asosiy va qo'shimcha adabiyotlar ro'yxati berilgan. Dasturni tuzishda geografiya ta'lim yo'nalishi uchun ishlab chiqilgan malaka talablari asosida fan dasturi ishlab chiqish va tadbir etish tartibiga rioya qilingan.

"Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya" o'quv dasturi OTM uchun 1-kursi me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanib, mazkur fan bo'yicha ishchi dasturni ishlab chiqish va rasmiylashtirishda namunaviy fan dasturi sifatida qo'llaniladi hamda tegishli fan bo'yicha ta'lim-tarbiya jaryonini tashkil etish va o'tkazilishiga qo'yiladigan talablarni belgilaydi. "Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya" kafedrası dotsenti, g.f.n. M.Usmanov tomonidan tuzilgan ushbu dastur belgilangan tartibga to'la mos kelishini inobatga olib undan o'quv-jarayoniga foydalanish mumkin.

Sharof Rashidov nomidagi SamDU
Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya kafedrası
professori, g.f.d. (DSc) L.Ibragimov

